

Výroční zpráva spolku

Čtyři dny

2020

Sídlo organizace a kontaktní adresa:

Čtyři dny z.s.
Rybalkova 186/33
101 00 Praha 10
IČO: 67362567

Čtyři dny z.s.
c/o Divadelní ústav Praha
Celetná 17, 110 00 Praha 1
telefon: +420 224 809 116
e-mail: fourdays@theatre.cz
<http://www.ctyridny.cz>

Čtyři dny z.s.

Čtyři dny je nezisková nevládní organizace, která od roku 1996 pořádá mezinárodní divadelní festival 4 + 4 dny v pohybu a současně se podílí na řadě dalších kulturních projektů. Spolek Čtyři dny má také mnohostranné zkušenosti se spoluprací na mezinárodních projektech. Tyto zkušenosti mj. zahrnují 24. ročníků mezinárodního divadelního festivalu, dílny s lektory z evropských zemí, mezinárodní site-specific projekty, koprodukční projekty s jinými evropskými organizacemi, semináře, členství v mezinárodních asociacích a organizacích a konzultační činnost v oblasti kulturního managementu. Dramaturgická koncepce jednotlivých projektů je zaměřena jak na umělce tanečního a pohybového divadla, tak na umělce z oblasti vizuálního a akčního umění. Čtyři dny tvoří – členové výboru MgA. Denisa Václavová Ph.D., Mgr. Pavel Štorek a Markéta Černá. Čtyři dny z.s. nemá zaměstnance.

4 + 4 dny v pohybu

Jubilejní 25. ročník mezinárodního festivalu současného umění 4+4 dny v pohybu proběhl v maximální možné míře od 9. do 17. října 2020 v patnáct let uzavřené secesní budově Nové strašnické školy a přilehlé zahradě. Festival 4+4 dny v pohybu navázal na svůj záměr kulturně oživit netradiční prostory (kanalizační čistírnu v Praze-Bubenči, tovární haly ČKD Karlín, bývalý městský pivovar v Holešovicích, Desfourský palác aj.).

Díky pandemii COVID-19 jsme v průběhu roku 2020 byli nuceni několikrát přepracovávat dramaturgii festivalu a nahradit zahraniční program českými projekty. Jubilejní 25. ročník festivalu 4+4 dny v pohybu se zaměřil na prezentaci domácí umělecké scény a téma vzdělávání. Nenadálé proměny, kterými v současnosti společnost prochází, reflektovali organizátoři také festivalovým mottem Všechno je jinak.

Zahájení festivalu připravila tvůrčí trojice Ondřej David, David Vrbík a Ondřej Anděra, která formou videomappingu oživila ojedinělou architektonickou budovu Strašnické školy. Podle mnoha kritiků bylo zahájení festivalu „nominováno“ na uměleckou událost měsíce října.

25. ročník festivalu uvedl celou řadu unikátních premiér a performancí. Cristina Maldonado ve své performance Insider pro jednu osobu využila imerzní video a VR technologie zobrazení pro zkoumání polohocitu, ztělesnění a existenciálního pocitu bytí v daný okamžik. Mexická umělkyně se věnuje pohybovému divadlu, v němž propojuje experimentální divadlo, tanec, participační postupy a tradiční i nová média. Tereza Krčálová a Honza Malík připravili pro festival Manifest tance opírající se o manifest České moderny, slova J. Chalupského a V. Havla. Autorský projekt kulminoval vlastním Manifestem tance. Svůj osobní vstup, svou vnitřní reakci vyjádřili prostřednictvím tance na pádná slova a recitaci básníka Kamila Boušky. Petra Tejnorová a kolektiv připravili kolektivní rituál Bílá velryba, společnou meditaci nad otázkami, zda lze náš způsob života přežít a zda nás čeká dystopická budoucnost, v níž se největší zvířata, jaká kdy Bůh stvořil, tedy velryby, za náš životní styl obětují. Bílá velryba je román, který je mimo jiné podobenstvím o jedné formě extrémního vytěžování: nejen surovin, ale i sebe navzájem, našich těl a možností. Dále festival uvedl předpremiéru autorské inscenace Dominiky Špalkové, Anny Klimešové a Cécile Da Costa s názvem Nothing else, Mothers. Několik po sobě jdoucích partů jako body v mapě zobrazilo cestu matky a dcery, která je v neustálém pohybu, chvění a proměně. Nothing else, Mothers bylo o roztávání subjektivní paměti, síle a moci našich pocitů, přijetí a manipulaci. Přenosu emocionálních vzorců z generace na generaci. Do jaké míry se necháme ovlivnit svými prvotními vztahy a přejatými vzorci chování? A když je nahlédneme, můžeme je přesáhnout? Ivana Uhlířová v dramaturgické spolupráci s Terezou Marečkovou uvedla autorský projekt Terapie jídlem - hru se stravováním pro dva a tvůrčí trio Havelka – Knitlová – Stojčevski adaptovali pro festival site – specific inscenaci Garsonky. Již tradičně se na festivalu objevil jevištní kus uskupení Wariot ideal. Tentokrát nabídl samotářský potlach zvaný Moudrost. Nedělní večer zakončilo scénické čtení současné běloruské hry Andreje Kurejčika Uražení. Bělorusko, coby vyjádření podpory s Běloruskem a Bělorusy. Po představení se uskutečnila diskuse s novinářkou a redaktorkou Deníku N Petrou Procházkovou a analytikem bezpečnostního centra Evropské hodnoty Davidem Stulíkem. Program pro rodiny s dětmi reprezentovali renomované umělecké soubory a umělci jako Buchty a loutky, Loutky bez hranic, Plyšový cirkus Roberta Smolíka, Studio Damúza, TEArTR RAJDO, Jakub Folvarčný, Barbora Látalová, Wariot Ideal a duo Bratři v tricku. Naprostou novinkou v roce 2020 bylo založení streamovací a festivalového podcastové studio 4x4 Live je streamovací a podcastové studio, které vysílalo živě po celou dobu festivalu. Studio bylo situováno v prostorách Nové strašnické školy a bylo otevřenou platformou pro širokou veřejnost na webových stránkách festivalu. Samotné vysílání mělo performativní charakter a jeho cílem bylo vytvořit audiovizuální záznam pro podcastový archiv. Podcast tak v době, kdy byla z vyšší moci od festivalu odpojena široká veřejnost jako jeden z nových nástrojů pro sdílení informací. Aktuální celospolečenská situace způsobená virovým onemocněním Covid-19 nás donutilo hledat nové způsoby, formy a hranice vzdělávání.

Příprava festivalu probíhá celoročně, jelikož se jedná o široké spektrum aktivit – od dramaturgického výběru, programovou skladbu, výběr lokací až po finanční a technické zajištění festivalu. Pozitivním aspektem byla i skutečnost, že se nám podařilo pro zázemí festivalu získat zcela originální a unikátní prostor. Zvláště v tak těžkém roce jako byl rok 2020, jsme cítili obrovskou podporu ze strany umělců, jejich produkcí, spolupracovníků,

technického personálu a odborné i laické veřejnosti. V průběhu festivalu (konkrétně 9.10.2020) byla vyhlášena nová epidemiologická opatření, která doslova „ze dne na den“ zakázala konání veškerých kulturních akcí v ČR od 12.10. 2020. Mnoho uměleckých produkcí, které byly naplánovány na pozdější termín (tedy po 12.10.) se nám podařilo přenést do období, kdy bylo ještě možné realizovat kulturní akce před omezeným počtem publika. Všem umělcům, za jejich neskutečné odhodlání a termínovou improvizaci patří obrovské poděkování! Současně na situaci operativně zareagovalo festivalové streamovací a podcastové studio 4x4 Live, které vysílalo živě po celou dobu festivalu, konkrétně do 17.10. 2020. Studio bylo situováno v prostorách Nové strašnické školy a bylo otevřenou platformou, která je archivována a přístupná veřejnosti na webových stránkách festivalu. Díky obrovskému a vyčerpávajícímu nasazení celého produkčního i uměleckému týmu se domníváme, že se i přes termínově zkrácenou, ale dramaturgicky rozšířenou verzi se jubilejní 25. ročník festivalu velice vydařil.

Festival nabídl výtvarné umění, divadelní premiéry, taneční představení, koncerty, dílny, diskuze a přednášky, vycházky, ale také speciální program věnovaný právě vzdělávání a pedagogice. Festivalový program, tvůrčí atmosféra a v neposlední řadě unikátní místo vytvořené přímo pro potřeby festivalu velmi pozitivně ocenila jak laická, tak odborná veřejnost.

Program naplnil svůj záměr oslovit hlavní cílovou skupinu – mladou generaci. Festival však každoročně výrazně rozšiřuje diváckou základnu v celém mezigeneračním i sociálním spektru. Festival pravidelně navštěvuje kulturní veřejnost (studenti uměleckých škol, studenti architektury, umělci, divadelní a taneční odborníci, pedagogové), široká veřejnost (diváci jednotlivých uměleckých projektů, účastníci přednášek) a představitelé státní správy a samosprávy. Festival v roce 2020 navštívilo více než 5000 návštěvníků.

MÍSTA ČINU

Festival současného umění s názvem 4 + 4 dny v pohybu se pohybuje na pražské mapě již 25 let a projekt Místa činu od roku 2006. Jeho specifikum spočívá především v oživování opuštěných a nevyužívaných objektů současným uměním - divadlem, výstavou, hudbou, dílnami a vzdělávacími projekty pro děti.

Pro letošní rok jsme si vybrali opuštěnou základní školu V Olšinách - Novou strašnickou školu. Téma vzdělávání a školství doslova lomcovalo rokem 2020, a tak byla škola na Praze 10 jasná dramaturgická a prostorová volba.

Výstava připravená pro krásnou secesní budovu měla podtitul Všechno je jinak a tak to také do poslední chvíle bylo. Nešlo nic odhadnout, s ničím počítat, na nic se spolehnout. Ač téma festivalu a výstavy vznikalo v jarních měsících, kdy se celý svět konfrontoval s nově vzniklou situací, která zamíchala a proměnila naše chápání i vidění světa, na podzim se ukázalo, že je opět všechno jinak. Kurátorky a kurátoři oslovení k vytvoření umělecké výstavy do bývalých učeben a kabinetů Nové strašnické školy měli ke své práci dvě vodítka - nepředvídatelnou situaci, ve které se všechno mění a prostor původně určený ke vzdělávání. Vznikla výstava vedená 25 kurátory reprezentující téměř stovku umělců - od studentů až po střední až starší generaci. Festival, který měl trvat 9 dní, nakonec vzhledem k celé situaci představil za necelé tři dny konferenci o budoucnosti vzdělávání s názvem Kdo je tady učitel?, zážitkové hodiny s

nejlepšími učiteli Česka, desítky divadelních představení pro děti a vizuálně-pohybové show na fasádě bývalé školy.

K projektu byli osloveni kurátoři, dramaturgové a organizátoři z různých organizací a institucí, kteří s námi za posledních 25 let spolupracovali, inspirovali nás nebo ovlivnili naši činnost. Počet kurátorů jsme zvolili symbolicky v rámci 25. konání festivalu, ale jednotlivců a organizací, s nimiž náš program přes dvě desítky let vytváříme, je mnohem víc.

Každý z kurátorů nominoval umělce či projekt a vybral si místo ve dvoupatrové škole nebo přilehlé zahradě. Na výstavě se sešla celá řada osobností současné výtvarné scény, například historička umění Pavlína Morganová /AVU/, teoretik Ondřej Chrobák /Moravská galerie v Brně/, kurátor a teoretik Milan Mikuláščík /Galerie NTK/, Marcela Steinbachová /Kruh, Den architektury/, dramaturgyně a pedagožka Sodja Lotker /DAMU/, teoretička Zuzana Štefková /Galerie Artwall/, kurátor a spisovatel Ondřej Horák /Máš umělecké střevo?/, kurátorka Šárka Zahálková /Galerie města Pardubic/, Libor Novotný /Ostravská univerzita/ a celá řada dalších. Projekty, které se představily v bývalé škole, se zaměřovaly na témata a výzvy současného uměleckého provozu.

V programu se také objevily solitérní projekty reagující na minulost budovy. Například umělecká formace B.K.S. se vrátila na místo, kde vyrůstali a objevovali svět někteří členové a odkryli nám své pubertální fantazie v podobě obrázkových příběhů, v nichž se objevují výjevy prostředí každodenního potulování se /spalovna Malešice nebo krematoria ve Strašnicích/. Umělec Kakalík zase umístil na chodbu v přízemí nástěnnou malbu, kde představil desítky opuštěných budov, které jsme jako festival navštívili.

Výstava s podtitulem Všechno je jinak představila přes 50 českých umělců, od mladých začínajících až po střední generaci. Na výstavě se tak objevil například Zbyněk Baladrán, František Skála, Eva Koťátková, Milena Dopitová, Vladimír Kokolia, Jiří Kovanda ale také celá řada mladých umělců jako je Jakub Adamec, David Fesl, Mira Gáberová nebo Martin Skalický.

Letošní Místa činu se konala, jak bylo výše řečeno, v secesní budově školy, která byla postavena roku 1909 podle projektu Josefa Domka. Na konci 2. světové války zde bylo sídlo štábu ozbrojených akcí Pražského povstání, po válce pak speciální škola a základní škola pro žáky s poruchami chování, spojená se střední školou. Od roku 2009 se snaží místní občanské iniciativy opuštěný objekt navrátit k jejímu původnímu vzdělávacímu účelu. Roku 2014 byla budova zařazena mezi kulturní památky.

Projekt byl realizován v rozsahu, které umožnilo nařízení vlády v souvislosti s pandemií Covid 19. Maximum programu se uskutečnilo ve třech prezenčních dnech. Vše ostatní probíhalo dle plánu díky podcastovému studiu 4 x 4 live.

IN SITU network – projekt ACT

Cílem projektu IN SITU ACT je upřednostnit mobilitu umělecké produkce a zkombinovat kulturní mobilitu s kulturní různorodostí, evropským občanstvím a investicí do nastupujících generací. IN SITU je relativně mladá iniciativa, která rozšiřuje svou síť a implementuje různé aktivity tohoto víceúčelového projektu.

Umělecký projekt spojující všechny umělecké žánry na České republicy i v dalších evropských metropolích umožňuje českým a zahraničním umělcům inspirovat se prostorem a lidmi s jinou kulturou a dějinami; zavedení inovace a experimentu do scénického umění; zdůraznění invence a originality v dramaturgických přístupech; využití netradičních postupů při tvorbě divadelní scénografie, odklon od zažitých řešení, hledání nových možností; řešení divadelního prostoru (architektury) v širších souvislostech (společenská a sociální témata, technologie, problémy městských aglomerací, změny v lidském vnímání, politika, virtuálnost, pop kultura, ekologie, apod.); vytvoření prostředí pro vzájemnou konfrontaci mladých tvůrců a navázání kontaktů; metodika (know-how) transferu zkušeností a vzdělání v oblasti performing arts.

Rok 2020 byl z hlediska realizace projektu, který spočívá také v mezinárodní výměně umělců a odborníků, díky pandemii Covid 19 mnohem náročnější než předchozí ročníky. I tak se podařilo uskutečnit veřejné prezentace zahraničních a českých umělců, kteří jsou součástí mezinárodní sítě In Situ. Současně se zástupci sítě dohodli na nutnosti podpory nově vznikajících projektů, které budou prezentovat jednotlivé země v rámci projektu v nadcházejících letech.

PREZENTACE

V rámci projektu IN SITU ACT jsme v říjnu 2020 představili české veřejnosti jak mezinárodní tak domácí umělce.

Zvukově smyslová instalace Dreamscape #2 kolumbijského umělce Israele Lópeze bylo smyslové dílo pro zavřené oči a jednoho diváka (tím jsme také mohli dodržet nastavená vládní opatření). Instalace zkoumala hranice spánku a otevírala prostor mezi realitami. Dreamscape byla vystavěna na bázi stimulace smyslů pomocí zvuku, vůně a světla, které jednotlivé smysly měnily a navozovaly hypnagogický stav. Instalace byla dostupná pouze pro několik návštěvníků denně, vždy po předchozím objednání. Byla navržena pro jednu osobu a každému návštěvníkovi byl určen čas, po němž měl instalaci k dispozici.

Israel López je divadelní umělec, který ve své práci využívá různá média pro vytvoření děl se specifickou atmosférou i prostorové sítě. Za pomoci zvuků, světla a vůní, které jsou jeho hlavními médii, vytváří site specific díla a zkoumá, za jakých podmínek mohou být různorodé stavy pozornosti a vnímání definovány jako performativní. Ve své práci hledá vztahy mezi vnímáním, prostorem a zážitkem. Prostor vidí jako dynamický a neustále se měnící systém a domnívá se, že způsob, jakým prostor vnímáme, proměňuje zážitek z něj i to, jak vytváříme vztahy – s místem, s ostatními lidmi a sami se sebou.

Druhý projekt Israele Lópeze, který jsme v rámci In Situ Act podpořili, byl vznik nového projektu Food Territories, který měl premiéru v únoru 2020 v Berlíně. Bohužel z důvodu stále se měnících podmínek pro veřejnou prezentaci byla jeho prezentace pro české publikum přesunuta na rok 2021.

Další projekt, který byl představen veřejnosti, byl projekt mezinárodní umělecké skupiny Spielraum Kollektiv s názvem Zbytečná vernisáž/Zbytečná performance. Spielraum Kollektiv je volné divadelní uskupení tvůrců kolem Lindy Straub, Mathiase Strauba a Philippa Schenkera, zaměřené především na site specific a dokumentární divadlo. K výrazným rysům

předchozích projektů patří inovativní způsoby zapojení diváka do hry a důraz na práci s prostorem. Při své experimentální tvorbě skupina často vychází z principů pohybového a výtvarného divadla.

Dále jsme v rámci projektu podpořili vznik nového díla umělecké dvojice Kateřiny Szymanski a Artura Magrota, kteří jsou součástí In Situ Act od roku 2018 a vznik nového projektu divadelně loutkového uskupení Teatro Truhla. V rámci projektu se veřejnosti rovněž představil vizuální umělec Richard Wiesner, který v předchozích letech úspěšně prezentoval českou uměleckou scénu na festivalech, které jsou součástí mezinárodní sítě In Situ.

Spolek Čtyři dny je díky zapojení do sítě IN SITU aktivním členem v dalších evropských uměleckých sítích jako je IETM (Informal European Theatre Meeting). V letech 2013 – 2019 spolek Čtyři dny bilaterálně spolupracoval se zahraničními institucemi a organizacemi jako ONDA (National Office for circulation of Performing art) / Francie, VTI (support centre for the performing arts in Flanders) / Belgie, Pro Helvetia / Švýcarsko a NTIL (New Theatre Institute of Latvia) / Lotyšsko a řadou dalších zahraničních institucí.

Z důvodu jednotlivých omezení, které znemožnily projekt uskutečnit v původně plánovaném rozsahu, nebylo možné celkově vyčerpat dotaci, která byla pro rok 2020 poskytnuta.

ProLuka – galerie pod otevřeným nebem

Realizované výstavy:

Dagmar Šubrtová - Rekultivace /leden-březen/

Martin Skalický - Nedělám si strachy /březen-květen/

Markéta Othová - Bez názvu /červen - září/

Jiří Zavřel - Kolíček /srpen - říjen/

Timo - L.E. /říjen - prosinec/

Galerie ProLuka je jedna z mála pražských galerií, která se nachází ve veřejném prostoru. Je velice dobře dostupná a otevřená všem bez rozdílu věku, nabízí bezprostřední setkání se současným uměním a snaží se tak nabídnout nevšední zážitek obyvatelům městské krajiny. Galerie je umístěná v parku poblíž dětského hřiště, u cesty, která je spojnici mezi Vršovcemi a Vinohrady. Při návštěvách Bezručových sadů jsme zaznamenali velké množství návštěvníků, kteří využívají právě prostor naší venkovní galerie k odpočinku a relaxaci.

Nová situace způsobená pandemií se nás dotkla v případě provozování galerie jen částečně. Ve dvou případech, a to u instalace Martina Skalického a u projektu brněnského umělce TIMA jsme umístili dílo bez vernisáže a doprovodného programu. Problematická byla rovněž výroba a realizace, nebylo například možné některé komponenty nakoupit či nechat vyrobit, z tohoto důvodu se termíny mírně posouvaly. Vše se ale nakonec podařilo a tak jsme program naplnili tak, jak jsme si naplánovali. Naším záměrem bylo zrealizovat pět výstavních projektů.

Z ohlasů a fotografií ze sociálních sítí bylo zřetelné, že výstavy lidé navštěvují, a to právě v době, kdy jsou všechny galerie a muzea zavřené. Venkovní galerie má i v této složité době své návštěvníky a fanoušky.

FINANČNÍ UKAZATELE z.s. Čtyři dny v roce 2020

Přehled získaných grantů a dotací v roce 2020

4 + 4 dny v pohybu	MK ČR	2 200 000 Kč
Místa činu	MK ČR	1 850 000 Kč
In Situ Act	MK ČR	230 000 Kč
Proluka	MK ČR	200 000 Kč
4 + 4 dny v pohybu	hl.m. Praha	1 100 000 Kč
Místa činu	hl.m. Praha	650 000 Kč
In Situ Act	hl.m. Praha	490 000 Kč
Proluka	hl.m. Praha	160 000 Kč
Proluka	MČ Praha 10	100 000 Kč

V Praze dne 10. 4. 2021

Za Čtyři dny
Markéta Černá